

15. MAJ 1977

Søndags St

BLANDET VER

Af JENS BONDESEN

Det begyndte med leverancer af tørv og brunkul til København og Bornholm. I dag eksporteres kød, fisk, kyllinger, øl, malt og en række andre varer til det meste af verden - ja, der leveres endog færdige bryggerier, mejerier og fryserier.

Den årlige omsætning er steget fra et halvt hundrede tusinde til omkring 800 mill. kr.

En imponerende fremgang. Og på mindre end 30 år.

Et forretningsmæssigt eventyr.

Men Erik Emborg vil nok protestere mod udtrykket. For det eneste romantiske omkring den store virksomhed er parken foran hovedkvarteret ved Hassersvej i Aalborg og de farvestrålende skilte på facaden, som fortæller, at bygningen rummer både det britiske, det vesttyske og det brasilianske konsulat.

Det begyndte i en lejet kælder

Virksomhedens enorme vækst fra en enmands-forretning til en koncern med flere selskaber skyldes først og fremmest købmandens imponerende initiativ, flid og mod på at gribe chancen, når den er der.

Starten foregik i et lille kælderlokale i Skovbrynet 1, lejet for 35 kr. om måneden. Erik Emborgs eneste medarbejder var hans kone, fru Ellen. Senere flyttedes til en villa på Horsevænget og i 1960 til Hassers kommunes tidligere administrationsbygning.

Erik Emborg, søn af en postmester, havde fået en grundig og alsidig uddannelse. Efter realeksamen kom han i lære i J. Lauritzens skibsmæglerforretning i Esbjerg, blev derefter ansat i shippingfirmaer i Skotland, England og Danzig, kom hjem for at blive disponent i Århus-firmaet Viggo Østergaard, så en kort tid på rederiet Lauritzens hovedkontor i København, derefter i 1945 til Aalborg som prokurist i

A/S A. Abel Saltimport og A/S A. Abel.

To år efter var det, at Emborg begyndte for sig selv med salg af indenlandsk brændsel fra Kaas-egnen.

US-styrker fik kød og tæpper

I august 1948 indledte han i samarbejde med direktør Jens Lillelund, København, en eksport af levnedsmidler, navnlig kød, til de amerikanske styrker i Tyskland. Handelen kom efterhånden til også at omfatte møbler, tæpper og lamper m. m.

Snart begyndte Erik Emborg også at levere fødevarer til det kontor i Frankfurt a. M. JIEA (Joint Import & Export Agency), som de allierede havde oprettet til forsyning af den tyske befolkning med de vigtigste levnedsmidler: mel, gryn, sukker, gule ærter og kartofler m.m.

Konkurrencen var hård. Eksportører fra det meste af verden stod i kø, og handelen var vanskelig. Ikke blot på grund af importrestriktioner, men visse varer måtte kun sælges mod hård valuta. Ofte skulle der arrangeres varebytte og trekantveksling af valuta.

Eget kontor i Frankfurt a. M.

Erik Emborg indså nødvendigheden af at oprette eget kontor i Frankfurt. I 1949 blev broderen, cand. jur. Henrik Emborg, dets leder. Efter at han i 1947 havde taget embedseksamen, havde han fået ansættelse som fuldmægtig hos landsretssagfører Børge Høst, Nørresundby, til den imponerende månedsløn af 400 kr., men så måtte han til gengæld selv holde sig med cykel i firmaets tjeneste!

Snart var Henrik Emborg begyndt at give sin bror en hånd med i forretningen, og han var blevet så interesseret, at han søgte et års orlov fra sagførergeringen, da han foretrak at overtage jobbet som leder af kontoret i Frankfurt.

Tidligt var Erik Emborg begyndt at levere øl fra Tuborg til US-styrkerne i Tyskland. I 1949 startedes en eksport af malt til Brasilien fra Horsens ny Malteri, Dan-

marks største, der ejes af Ceres, nu Jyske Bryggerier.

Den driftige Aalborg-købmand havde stadig fremgang. Flere forbindelser, flere markeder og flere selskaber. En labyrint for udenforstående, men interessant at gå på opdagelse i.

Koncern med 2000 ansatte

Koncernen omfatter i dag følgende selskaber:

- 1) Moderselskabet Erik Emborg Holding A/S.
- 2) Erik Emborg Export A/S, det største af handels-selskaberne.
- 3) A/S Cerekem, hvor halvdelen af aktierne ejes af Erik Emborg, resten af Ceres Bryggerierne.
- 4) A/S E. H. C. Michahelles & Co., Hamburg.
- 5) Skandia Kalk International Trading A/S.

I alt beskæftiger koncernen ca. 2000, de mange »cykeldreng« i Ghana og Nigeria medregnet. På hovedkontoret i Hassers er ansat ca. 90, på fjerkræslagteriet i Bindslev, der ejes af koncernen, ca. 60, på et stort malteri i Belgien ca. 80, på kontoret i Hamburg ca. 40 og i Århus 10.

I toppen af moderselskabet sidder foruden Erik Emborg direktør Tage Petersen, bankuddannet herhjemme og i Schweiz. Hans opgave er først og fremmest at lede koordineringen af de enkelte selskabers økonomi og finansiering, herunder styringen af datterselskaberne i udlandet.

Foruden danske betjener koncernen sig af tyske, hollandske, schweiziske og engelske banker og benytter sig i udstrakt grad af bistanden fra Eksportkreditrådet.

Levnedsmiddel- divisionen

Handelsselskabet Erik Emborg Export er opdelt i fem divisioner, der hver opererer som selvstændige centre:

- 1) Levnedsmiddel-divisionen, leder: Henrik Emborg.
- 2) Malt-divisionen, leder: Hans Thorndahl.
- 3) Teknisk division, leder: Per Holm.
- 4) Mejeri-divisionen, leder: Viggo Arentoft.
- 5) Vestafrika-divisionen, leder: Henning Plenge Jacobsen.

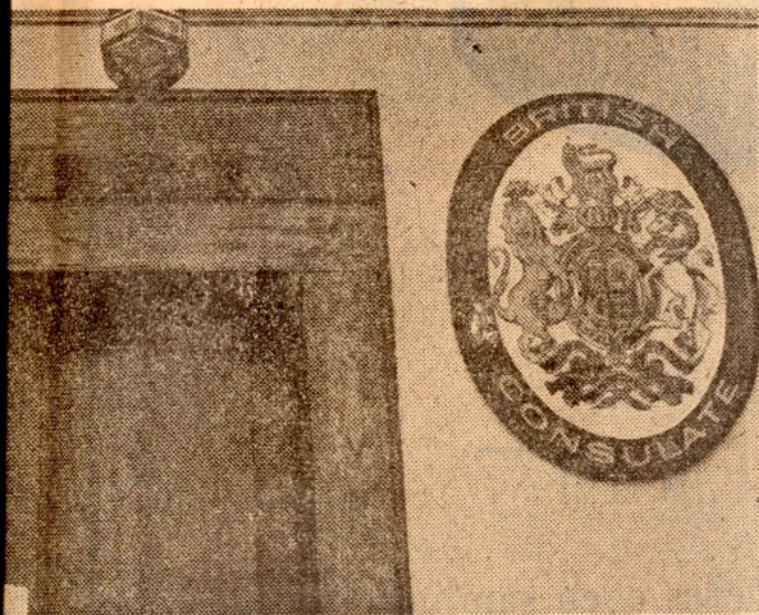
LEVNEDESMIDDEL-DIVISIONEN har haft en vældig udvikling. Emborgs kontor i Frankfurt, som Henrik Emborg ledede fra 1949 til 1955, er blevet til et tysk aktieselskab, Erik Emborg Export GmbH, men med 80 pct. dansk kapital. Selskabet, der mest beskæftiger sig med fødevarerimport, råder over eget fryseri. 18 kølebiler dækker et område fra Hannover i nordvest og Berlin i øst til Bayern i syd.

Frankfurt-kontoret er også leverandør af så usædvanlige produkter som gevirer, der opkøbes dels i Grønland, dels i Manchuriet. Nogle sættes op til pynt i tyske hjem andre omdannes til knapper i nationalt prægede bayerske jakker. Gevirene med den fineste marv bliver dog videregivet til Hong Kong og Singapore, hvor marven pulveriseres og sælges som hornpulver til mænd, der ønsker at stimulere potensen.

Levnedsmiddel-divisionen er fortsat leverandør til de amerikanske, canadiske og britiske tropper i Vesttyskland. Desuden eksporteres fødevarer til ca. 70 andre lande, i betydelig grad til bl. a. Japan, Singapore og Hong Kong.

En turist på de canariske øer vil let kunne få serveret en kylling, leveret af Emborg-koncernen fra et af de mange fjerkræslagterier, man samarbejder med.

I øvrigt leveres også kyllinger til Mellemøsten, Øst-

ling. Dens ledere indså for snart mange år siden, at eksport af mælkepulver ville blive vanskelig. Dels fordi de importerende lande ville blive selvforsynende eller endog eksporterende, dels fordi de danske mælkepulverfabrikker oprettede egne eksportfunktioner.

Emidan gik derfor ind for oprettelse af mejerier, der af mælkepulver og andre koncentrerede råvarer fremstillede mælk og iscreme. Derved skabte man sit eget mejeribrug og sin naturlige kundekreds.

Mejeri-divisionen forestår det komplicerede arbejde med at indkøbe og afskibe alle råvarer fra mælkepulver til uldne stortrøjer til brug i frysehusene. Der skal sørges for, at fabrikkerne kan køre kontinuerligt uanset vanskelige besejlingsforhold, især i Nigeria. Der bliver primært indkøbt danske varer og allerhelst fra Nordjylland, tilføjer afdelingens leder, Viggo Arentoft.

Mejeri-divisionen er også medansvarlig for salg fremmende foranstaltninger i Vestafrika. Da over 85 pct. af kundekredsen oprindeligt var analfabeter, måtte de have et genkendeligt tegn, som symboliserede noget køligt og forfriskende. Det blev varemærket Fan, der betyder vifte... Fan Milk for milkfans...

VESTAFRIKA-DIVISIONEN omfatter datterselskaber i Ghana og Nigeria, som begge producerer produkter under firmanavnet Fan Milk. Emborg er hovedaktionær i mejeriet i Ghana, men der er 600 ghanesere som medaktionærer. 750 mennesker er beskæftiget med produktion, distribution og behandling af mælkepulveret.

Også Fan Milk i Nigeria har lokale aktionærer. Det bemærkelsesværdige er, at salget forestås af henimod 1000 voksne, som pr. cykel kører rundt i byerne med varerne i termokasser. I øvrigt leveres mejeriprodukter så langt bort som 1000 km fra produktionsstedet.

I Ghana er endvidere etableret et datterselskab til at

yde bistand ved de mange ghanesiske frysehuse, der bruger Sabroe-Atlas udstyr, og hvor Emborg-koncernen har medvirket ved opførelsen.

A/S CERKEM sælger til store dele af verden øl fra Danmark, Vesttyskland og Sverige samt en vitaminholdig drik fra Jyske Bryggerier til Nigeria.

Desuden leverer selskabet bryggerier eller udvider bestående. I øjeblikket har det bryggerier til 250 mill. kr. under opførelse i Nigeria, og der forhandles om byggeri af to i Egypten.

Endelig arbejder selskabet sammen med International Finance Corporation om oprettelse af en kyllingefarm i Sudan.

A/S E.H.C. MICHAHELLES & CO., HAMBURG, er et handels- og speditio nsfirma med Erik Emborg Holding som hovedaktionær. Det har to datterselskaber: Hamburg-firmaet Maass & Schramm, der foruden spedition beskæftiger sig med luftfragt og fungerer som rejsebureau, og selskabet Intermares i Sao Paulo i Brasilien, der ligeledes driver handels- og speditio ns virksomhed.

Billige fisk til afrikanere

SKANDIA KALK INTERNATIONAL TRADING A/S, der ledes af Preben Christensen, blev stiftet i 1950erne for at drive kalkværker. Senere blev de solgt, men i 1973 blev selskabet genaktiveret som handelsselskab med fisk. I dag er det leverandør af fisk, kød og fjer af typer, som den almindelige befolkning i vestafrikanske lande har råd til at spise. Varerne kommer fra Japan, Sydafrika og østeuropæiske lande.

Firmaet afsætter mellem 30.000 og 40.000 ton frossen fisk om året. Grundlaget for det store salg er Emborg-koncernens indgående kendskab til den vestafrikanske befolknings levemåde og spisvaner.

Stadig findes på nye ideer og stadig demonstreres evnen til at tilpasse sig en ændret verdenssituation. I det verdensomspændende firma ser man derfor lyst på fremtiden.

og Vestafrika samt Cuba. Eksporten til Fidel Castros ø indledtes i 1974. Siden er dertil sendt 27 millioner danske kyllinger foruden en del øksekokonserves.

Whisky-malt til Japan

Eksporten foregår til det meste af kloden. De største markeder er Brasilien, Japan og Philippinerne. I øvrigt leveres til de fleste lande i Sydamerika og Afrika, i Europa til b. a. Vesttyskland, Norge, Sovjetunionen og Rumænien.

For to år siden startede det belgiske malteri en eksport af whisky-malt og i dag er det et af de største leverandører til de japanske whisky-destillerier.

I øvrigt eksporterer Emborg stadig malt til ølbrygning fra Horsens ny Malteri, Kongens Bryghus og tyske malterier. Desuden sælges på kommissionsbasis malt fra Tuborgs malteri i Izmir i Tyrkiet til østafrikanske og mellemøstlige lande.

TEKNISK DIVISION har siden 1959 arbejdet med salg og opførelse af frysehuse rundt om i verden. Efterhånden er også mejerier og slagterier kommet med. Starten foregik i Ghana. Derefter solgtes frysehuse til Liberia, Sierra Leone og Nigeria. I 1960 opførtes det første mejeri i Ghana. I 1962 fulgte et i Nigeria.

MEJERI-DIVISIONENS historie går langt tilbage. I over 20 år har selskabet Emidan A/S fungeret som Emborg-gruppens mejerifafde-

Trofast kunde i Brasilien

MALT-DIVISIONEN har sin meget interessante historie. Erik Emborg begyndte allerede for 28 år siden at handle med malt. Første kunde var Brasiliens største bryggeri, Brahma. Malten blev leveret af Horsens ny Malteri, efterhånden også fra Kongens Bryghus, et datterselskab af Tuborg. Siden har Brahma været Emborgs største enkeltkunde.

Senere kom Emborg i forbindelse med en belgisk malter. Jos. Roelants, der havde udviklet et nyt maltningsystem. Medens processen, der er delt i tre faser, hidtil foregik tre forskellige steder, kunne belgieren lade det ske i samme boks. Og medens man tidligere højst kunne behandle 50 ton byg ad gangen, klarede belgieren op til 300 ton.

Det kneb imidlertid for Roelants at få økonomisk støtte til opførelse af et nyt malteri, men Erik Emborg indså straks det geniale i hans ide og var villig til at sætte penge i virksomheden. I 1971 indviedes malteriet. Efter udvidelser er det i dag blevet Europas største med en kapacitet på 140.000 ton. Fabrikken omfatter 16.300